

Thomas Mann

La muntanya
màgica

Traducció de **Carme Gala**

Navoia

Primera edició

Novembre de 2022

Publicat a Barcelona per Editorial Navona SLU

Navona Editorial és una marca registrada de Suma Llibres SL

Aribau 153, 08036 Barcelona

navonaed.com

Direcció editorial Ernest Folch

Edició Xènia Pérez

Disseny gràfic Alex Velasco i Gerard Joan

Maquetació i correcció Digital Books

Paper tripa Oria Ivory

Tipografies Heldane i Studio Feixen Sans

Distribució a Espanya UDL Libros

ISBN 978-84-19311-26-9

Dipòsit Legal B 13357-2022

Impressió Romanyà-Valls, Capellades

Imprès a Espanya

Títol original *Der Zauberberg*

© Thomas Mann, 1924

Tots els drets reservats

© d'aquesta edició: Editorial Navona SLU, 2022

© de la traducció: Carme Gala, 1992

Navona dona suport al copyright i a la propietat intel·lectual. El copyright estimula la creativitat, produeix noves veus i crea una cultura dinàmica. Gràcies per confiar en Navona, comprar una edició legal i autoritzada i respectar les lleis del copyright, evitant reproduir, escanejar o distribuir parcialment o totalment qualsevol part d'aquest llibre sense el permís dels titulars. Amb la compra d'aquest llibre, ajudeu els autors i Navona a continuar publicant.

Índex

PROPÒSIT	II
CAPÍTOL PRIMER	15
Arribada	17
Número 34	27
Al restaurant	33
CAPÍTOL SEGON	41
De la bacina de bateig i de l'avi en doble imatge	43
A casa dels Tienappel, i de l'estat moral de Hans Castorp	57
CAPÍTOL TERCER	69
Enfosquiment honest	71
Esmorzar	75
Facècies. El viàtic. Hilaritat interrompuda	85
Satana	99
Agudeses d'idees	113
Una paraula de més	121
I és clar, una dona!	127

El senyor Albin	135
Satana fa unes propostes difamadores	139
CAPÍTOL QUART	155
Una compra indispensable	157
Excurs sobre el sentit del temps	171
Assaig de conversa en francès	177
Políticament sospitosa!	185
Hippe	193
Anàlisi	207
Dubte i consideracions	217
Converses a taula	223
Angoixa creixent dels dos avis i de la volta en barca al capvespre	233
El termòmetre	261
CAPÍTOL CINQUÈ	293
L'eterna sopa i una claror sobtada	295
«Déu meu, ho veig!»	325
Llibertat	349
Rauxes del mercuri	359
Enciclopèdia	375
Humaniora	397
Investigacions	421
Dansa macabra	449
Nit de walpurgis	499

CAPÍTOL SISE	531
Canvis	533
Algú més	567
De l'estat teocràtic i de l'alliberament nefast	593
Rampell d'ira. I encara un bon torbament	629
Escomesa repel·lida	647
Operationes spirituales	669
Neu	709
Com a soldat, bravament	749
CAPÍTOL SETÈ	807
Passejada per la sorra	809
Mynheer peeperkorn	819
Vingt et un	831
Mynheer Peeperkorn (continuació)	857
Mynheer Peeperkorn (fi)	911
La gran apatia	929
En plenitud harmònica	945
Dubtosíssim	969
La gran irritació	1009
La tronada	1043

PROPÒSIT

Volem explicar la història de Hans Castorp, i no pas per ell (perquè el lector hi coneixerà un jove prou simple, encara que agradable), sinó per la història mateixa, que ens sembla d'allò més digna de ser explicada (i tanmateix caldria recordar en favor de Hans Castorp que és la seva, que no totes les històries passen a qualsevol). D'aquesta història en fa molt temps, ja està com qui diu tota coberta de noble verdet històric i s'ha de narrar per força en la forma del pretèrit més anterior.

Això no seria cap inconvenient, sinó més aviat un avantatge; perquè les històries han de ser passades i es podria dir que, com més ho siguin, millor pel que fa a la seva essència i per al narrador que evoca, murmurant, l'imperfet. Però aquesta es troba amb el mateix amb què avui també es troben les persones, sobretot les que es dediquen a contar: que és molt més vella que l'edat que té, que la seva longevitat no es pot calcular per dies, ni els anys que li pesen per períodes solars. En una paraula: el grau del seu passat, en realitat no el deu al temps, una manifestació que al·ludeix i de passada indica la incertesa i la singular doble natura d'aquest element misteriós.

Malgrat tot, a fi de no enfosquir falsament uns fets clars, hem de dir que la causa de l'extrema anterioritat de la nostra història és que passi abans d'un cert canvi i límit que han trasbalsat la vida i la consciència... S'esdevé, o per evitar aposta qualsevol present, s'ha esdevingut i s'esdevingué antigament, en altres temps, al món d'abans de la Gran Guerra, amb l'inici de la qual van començar

tantes coses que gairebé ja no han parat de començar. S'esdevé abans, doncs, encara que poc abans. Però el caràcter antic d'una història no és més profund, més complet i llegendari com més «proppassat» sigui? A més, és possible que aquesta, per la seva naturalesa íntima, també tingui alguna cosa o altra a veure amb la llegenda.

La contarem detalladament, amb cura i precisió, perquè, la diversió o l'avorriment d'una història, que potser han depès mai de l'espai i el temps que ocupava? Sense témer el mal regust de la meticulositat, més aviat som del parer que només allò minuciós és realment distret.

Per tant, el narrador no enllestirà pas la història de Hans en un girar d'ulls. No n'hi haurà prou amb els set dies d'una setmana, ni tampoc amb set mesos. És millor que no compti prèviament quant de temps terrenal se li escolarà mentre el té enxarxat. Alabat sia Déu, tampoc no han de ser set anys!

I doncs, comencem.

CAPÍTOL PRIMER

Arribada

Un jove senzill va viatjar al ple de l'estiu des d'Hamburg, la seva ciutat natal, a Davos-Platz, al cantó dels Grisons. Hi anava de visita per tres setmanes.

Des d'Hamburg fins allà dalt, però, és un llarg viatge; massa llarg, de fet, en relació amb una estada tan curta. Es passa per diversos racons de món, costa amunt, costa avall, baixant de l'altiplà del sud d'Alemanya fins a la riba de la mar de Suàbia, i es travessen en vaixell les seves onades saltirones, cap a unes fondalades que antigament es consideraven insondables.

El viatge, fins ara de llarg abast en anar en línia recta, a partir d'aquí s'extravia. Hi ha parades i complicacions. A Rorschach, en territori suís, cal confiar-se de nou al ferrocarril, però de moment només s'arriba a Landquart, una petita estació dels Alps, on un està obligat a canviar de tren. És un tren de via estreta, i s'hi puja després de restar una bona estona aturat en una contrada ventosa i poc seductora, i en el moment que engega la màquina, petita però evidentment d'una tracció extraordinària, comença la part pròpiament aventurada del viatge, una ascensió rosta i dura que sembla que no vulgui acabar mai. Perquè l'estació de Landquart, en comparació, encara és a una altura moderada, però ara es va per un camí de roca, feréstec i angost, de debò d'alta muntanya.

Hans Castorp —aquest és el nom del jove— estava sol, amb el maletí de pell de cocodril, un regal del seu oncle i pare adoptiu, el consol Tienappel —per esmentar aquest nom també de seguida—, amb el capot d'hivern que es gronxava penjat d'un ganxo i la manta

de viatge enrotllada, en un compartiment petit, entapissat de gris; seia amb la finestra abaixada i, com que la tarda refrescava cada vegada més, el jove, fill de bona família i enllaminat, s'havia alçat el coll del seu sobretot d'estiu, que era ampli i folrat de seda, segons la moda. A l'altra banda del seient hi havia un llibre enquadernat, amb el títol *Ocean steamships*, que al començament del viatge havia estudiat a estones; però ara s'estava allí, oblidat, mentre el bufec de la locomotora, panteixant dificultosament, n'embrutava les cobertes amb partícules de carbó que s'esquitllaven endins.

Dos dies de viatge allunyen l'ésser humà —i més el jove, poc arrelat encara a la vida— del seu món quotidià, de tot allò que ell anomenava els seus deures, interessos, preocupacions i perspectives, i l'allunyen molt més del que devia haver somiat durant el trajecte en cotxe fins a l'estació de tren. L'espai rodant i en fuga, que va creixent entre ell i el lloc de procedència, dona prova de forces que se solen creure reservades al temps; hora rere hora produeix uns canvis interns que s'assemblen molt als que provoca el temps, però que en certa manera els superen. Igual que aquest, crea l'oblit, però ho fa perquè deslliga la persona humana de les seves relacions, perquè la trasllada a un estat de llibertat originària —sí, fins i tot d'un pedant i burgès, en fa en un girar d'ulls una mena de vagabund. Diuen que el temps és el Leteu, però els aires llunyans també són un beuratge semblant i, en cas de ser menys eficaços, a canvi són més ràpids.

Això és el que va experimentar Hans Castorp. No pensava donar cap importància especial a aquest viatge, ni que l'afectés internament. La seva idea més aviat havia estat, ja que s'havia de fer, fer-lo ràpidament, tornar essent exactament com el que havia marxat i reprendre la seva vida al mateix punt on havia hagut de deixar-la per un moment. Ahir encara estava del tot immersit dins els límits

dels pensaments de costum, ocupat en el seu passat més recent, l'examen, i en el futur immediat, entrar a fer pràctiques a can Tunder &. Wilms (drassanes, fàbrica de maquinària i caldereria), bo i saltant-se les properes tres setmanes amb tota la impaciència que el seu caràcter podia permetre. Ara, però, era com si les circumstàncies li exigissin atenció plena, com si no es poguessin prendre a la lleugera. Això de ser pujat a regions on no havia respirat mai i on regnaven, com sabia, unes condicions de vida completament inusuals, singularment migrades i escasses, va començar a excitar-lo, a omplir-lo d'un cert temor. La seva llar i l'ordre no solament restaven molt enrere, sobretot eren a moltes braces sota seu, i encara continuava ascendint més. Surant entre allò i el desconegut, es preguntava com li aniria allà dalt. Era potser imprudent i malsà que, nascut i acostumat a respirar només a un parell de metres sobre el nivell del mar, de sobte es deixés dur a tals contrades extremes, sense aturar-se almenys uns dies en algun indret de situació intermèdia? Desitjava arribar a terme perquè un cop a dalt, pensava, s'hi viuria com a tot arreu i no com ara, en una escalada que feia recordar en quines esferes tan poc apropiades es trobava. Va mirar a fora: el tren tombava, corbat, per un port estret; es veien els vagons davanters, es veia la màquina que, esforçada, expel·lia masses de fum marró, verd i negre que es desfeien al vent. Les aigües brogien a la fondària, a la dreta; a l'esquerra, avets foscos s'enlairaven entre blocs de roca, tot ratllant un cel gris petri. Van arribar túnels negres com una gola de llop i, quan es tornava a fer de dia, s'obrien en la fondària uns extensos precipicis amb poblacions. Es tancaven, venien més colls estrets amb restes de neu a les esquerdes i fenedures. Hi va haver parades davant d'unes miserioses casetes d'estació, estacions terminals d'on el tren sortia en direcció oposada, cosa que feia un efecte confús perquè ja no se sabia cap on s'anava i aviat

s'oblidaven els punts cardinals. Es destapaven unes magnífiques perspectives del món dels cims alpins, com grans torres sagrades i fantasmagòriques, s'hi apropaven i anaven penetrant-hi, i la contemplació respectuosa les tornava a perdre en els revolts de la sendera. Hans Castorp va tenir present que havia deixat als seus peus la zona dels arbres frondosos, segurament també la dels ocells cantaires, si no s'equivocava, i aquest pensament de la fi i l'empobriement va fer que, amb un lleuger accés de vertigen i mareig, es tapés els ulls amb la mà durant dos segons. Li passà. Va veure que l'ascensió s'havia acabat, havien superat l'altura dels ports. El tren ara rodava més còmodament pel peu d'una vall.

Eren aproximadament les vuit, el dia encara s'allargava. Va aparèixer un llac en una llunyania pintoresca, la superfície de l'aigua era grisa, i uns boscos d'avets creixien, tots negres, des de la riba cap a les elevacions dels voltants; més amunt s'esclarissaven, es perdien i deixaven al seu darrere una roca pelada, com nebulosa. Van aturar-se en una estació petita, era Davos-Dorf, com Hans Castorp va sentir que anunciaven a fora; un poc més i ja hi seria. Però, tot d'una, va escoltar al costat seu la veu de Joachim Ziemssen, la tranquil·la veu hamburguesa del seu cosí que deia: «Hola, tu. Que baixes?», i, en mirar a fora, sota la seva finestra el mateix Joachim era a l'andana, amb un abric anglès marró, sense cap mena de barret, i amb un aspecte tan saludable com mai en la seva vida. Va riure i li va tornar a dir:

—Baixa, tu, sense vergonyes!

—Però encara no he arribat... —va dir Hans Castorp, bocabadat i encara assegut.

—Sí, ja hi ets. Aquest és el poble. El sanatori és prop d'aquí. He agafat un cotxe. Dona'm les teves coses.

I rient, confús, amb l'excitació de l'arribada i de reveure's, Hans Castorp li allargà per la finestra maletí i capot, la manta enrotllada

amb el bastó i el paraigua i a la fi també *Ocean steamships*. Aleshores va córrer pel passadís estret i va saltar a l'andana per anar a saludar el seu cosí, ara de debò i personalment com qui diu, cosa que va realitzar-se sense excessos, com entre persones de costums reservats i asprius. És curiós de dir, però des de sempre havien evitat dir-se pel nom, únicament per por de cordialitats excessives. I com que no s'esqueia gaire que es diguessin pel cognom, es limitaven al tu. Era una habitud arrelada entre els dos cosins.

Un home amb lliurea, amb gorra de galons, se'ls mirava mentre van donar-se la mà —el jove Ziemssen amb posat militar— ràpidament i una mica torbats, i aleshores s'hi va acostar per demanar el taló d'equipatges de Hans Castorp. Era el conserge del Sanatori Internacional Berghof i va mostrar-se disposat a recollir la maleta gran de l'hoste a l'estació, mentre els senyors se n'anaven amb el cotxe directament a sopar. L'home caminava visiblement coix, i per això la primera cosa que Hans Castorp va preguntar a Joachim Ziemssen va ser:

—Que és veterà de guerra? Com és que ranqueja tant?

—Sí, home! —respongué Joachim amb certa amargor—. Veterà de guerra! Ell té la malaltia al genoll, o la hi tenia, perquè després va deixar que li traguessin la ròtula.

Hans Castorp reflexionà tan ràpidament com va poder.

—Ah! —va fer, mentre alçava el cap cap al paisatge i se'l mirava fugaçment—. Però no em voldràs fer creure que tu encara tens res. Fas tan bona cara com si ja duguessis el sabre d'oficial i acabessis de tornar de maniobres. —I es va mirar el cosí de reüll.

Joachim era més alt i més ample que ell, la imatge de l'energia juvenil i fet com expressament per a l'uniforme. Era d'aquell tipus molt bru que la seva rossa pàtria engendra no poc sovint, i el seu cutis ja fosc s'havia tornat gairebé del color del bronze en colrar-se.

Amb els ulls grans i negres i el bigotet fosc sobre aquella boca rodona i ben perfilada, hauria estat francament formós si no hagués tingut les orelles separades. Les orelles havien estat la seva única pena i preocupació fins a un cert moment de la vida. Ara tenia uns altres maldecaps. Hans Castorp continuà dient:

—Suposo que tornaràs de seguida amb mi. Realment no hi veig cap impediment.

—Amb tu? —preguntà el cosí, i tombà cap a ell els seus ulls grans, que sempre havien estat dolços, però que en aquests cinc mesos havien agafat una expressió una mica cansada, gairebé trista—. Quan és de seguida?

—D'aquí a tres setmanes, no?

—Ja ho veig, ja estàs tornant a casa de pensament —li va respondre Joachim—. Espera't una mica, tot just acabes d'arribar. Tres setmanes certament no són res per a nosaltres d'aquí dalt, però per a tu que vens de visita i només has de restar-hi aquestes tres setmanes, per a tu sí que és un munt de temps. Primer aclimata-t'hi, que no és gens fàcil, ja ho veuràs. I, a més, el clima tampoc no és l'única cosa estranya, aquí. Hi veuràs tota mena de noves, no badis. I el que dius de mi, això no va pas tan de pressa, tu, «tres setmanes, i a casa», això són idees d'allà baix. Estic bronzejat, prou, però sobretot són cremades de la neu, no demostra gaire cosa, com Behrens diu sempre, i en l'últim reconeixement general va dir que és força segur que encara trigui mig any més.

—Mig any? T'has guillat? —va exclamar Hans Castorp. Acabaven d'asseure's, davant de l'edifici de l'estació que era poc més que un cobert, en el cabrió groc que els esperava a la plaça empedrada, i mentre els dos cavalls baix començaven a tirar, Hans Castorp va regirar-se, indigna!, damunt del dur coixí—. Mig any?, si gairebé ja fa mig any que ets aquí! Qui disposa de tant temps...!

—Sí, el temps —va dir Joachim, i va moure el cap diversos cops endavant, sense fer cas de l'enuig sincer del cosí—. No ho creuries, com abusen aquí del temps dels humans! Tres setmanes són com un dia per a ells. Ja ho veuràs. Ja ho aprendràs, tot això —li va dir, i va afegir—: Aquí canvies d'idees.

Hans Castorp l'observava contínuament de costat.

—Però si t'has refet esplèndidament... —va dir sacsejant el cap.

—Sí?, t'ho sembla? —respongué Joachim—. És cert, jo també ho penso! —va dir, i es va asseure més amunt del coixí; però de seguida va tornar a adoptar una posició més de través—. Em trobo més bé —digué—, però, de sa, encara no n'estic gaire. A dalt a l'esquerra, on abans se sentien xerrics, ara només sona ronc; això no és tan greu, però a baix encara és molt ronc, i també hi ha sorolls en la segona regió intercostal.

—Sí que n'has après! —exclamà Hans Castorp.

—Sí, bon Déu, quina galdosa erudició! De bon grat ja l'hauria oblidada estant de servei —contestà Joachim—. Però encara tinc expectoracions —digué, amb un arronsament d'espatlles descurós i alhora enfurit que no li esqueia, i va ensenyar al seu cosí una cosa que va treure's a mitges de l'abric, de la butxaca que donava al seu costat, i que va tornar a guardar de seguida: un flascó pla de vidre blau esmerilat amb tap de metall—. La majoria de nosaltres d'aquí dalt el duem. També té un nom entre nosaltres, una mena de malnom, molt encertat. Que et mires el paisatge?

Això feia Hans Castorp, i va expressar:

—Magnífic!

—Trobos? —digué Joachim.

Havien seguit un tros de la carretera paral·lela a la via, traçada irregularment, en direcció al centre de la vall; després havien tombat a l'esquerra per creuar els estrets rails, havien travessat un corrent d'aigua i ara trotaven per un camí vernal que pujava suaument cap a

unes faldes de muntanya boscoses, cap allà on hi havia un edifici llargarut i amb cúpula, que ressortia poc d'una prada, orientat al sud-oest, i que, amb tots els seus balcones, quan encenia els primers llums, de lluny feia l'efecte d'un bolet ullat i porós. Es feia fosc ràpidament. Una lleugera vermellor de capvespre ja s'havia esvanit després d'avivar una estona el cel tot cobert, i a la natura regnava aquell estat de transició descolorit, inanimat i trist que precedeix l'entrada total de la nit. La vall poblada, estesa al llarg i una mica sinuosament, ara es va il·luminar pertot, tant al fons com aquí i allà dels dos vessants, sobretot al de la dreta, un vessant sobresortit i amb edificis que anaven pujant en forma de terrasses. A mà esquerra, uns caminois corrien pels prats en declivi i es perdien en la negror mat dels boscos de coníferes. En el teló més llunyà de muntanyes, rere la sortida de la vall i on aquesta s'estretia, lluïa un blau sobri, de pissarra. Com que s'havia girat vent, la fredor del vespre es va fer sensible.

—No, francament, no ho trobo tan imposant —va dir Hans Castorp—. I on són les glaceres, doncs, les geleres i els immensos massissos? Em sembla que aquests pics no són pas tan alts.

—Sí, són alts —va respondre-li Joachim—. Veus el límit dels arbres gairebé a tot arreu, es perfila amb una nitidesa sorprenent, s'acaben els avets i amb això s'acaba tot, no hi queda res, roques, ja ho veus. Allà davant, aquella punta a la dreta del Schwarzhorn, allà fins i tot tens una glacera, hi veus el blau, encara? No és gran, però és una glacera com cal, la Scaletta. El Piz Michel i el Tinzenhorn dins la bretxa, des d'aquí no els pots veure, però sempre estan coberts de neu, tot l'any.

—Neus perpètues —va dir Hans Castorp.

—Sí, perpètua, si vols. D'alt, ja n'és, tot això. Però has de pensar que nosaltres ja som a una altura terrible. A mil sis-cents metres sobre la mar. Aquí les elevacions no fan gaire efecte.

—I tant! Ha estat tota una escalada! He agafat por i tot, em pots ben creure. Mil sis-cents metres! Si ho calculo, això són gairebé cinc mil peus. En tota la meua vida mai no havia estat tan amunt.

—I Hans Castorp va fer, encuriosit, una aspiració profunda, a tall de prova, d'aquell aire desconegut. Era fresc, i res més. Li mancava la flaire, el contingut, la humitat, penetrava fàcilment i no deia cap cosa a l'ànima.

—Excel·lent! —observa cortesament.

—Sí, tanmateix són uns aires famosos. Però aquest vespre el paisatge no es presenta especialment afavorit. De vegades fa més bon paper, sobretot amb neu. Però també t'atipes de veure-la. Tots nosaltres d'aquí dalt, creu-me, n'estem increïblement tips —va dir Joachim, i la seva boca es va contraure en un gest de fàstic que semblava excessiu, mancat de domini, i que novament no li esqueia.

—Parles d'una manera molt rara —va dir Hans Castorp.

—Parlo de manera rara, jo? —va preguntar Joachim amb una certa preocupació i es va tombar cap al seu cosí...

—No, no, perdona, per un moment només m'ho havia semblat —va apressar-se a dir Hans Castorp. Però s'havia referit a l'expressió «nosaltres d'aquí dalt», que Joachim ja havia pronunciat tres o quatre vegades i que d'alguna manera li feia una impressió angoixosa i estranya.

—El nostre sanatori encara està més alt que el poble, com veus —continua Joachim—. Cinquanta metres. Al prospecte, hi diu «cent», però són cinquanta. El més alt és el sanatori Schatzalp d'allà davant, des d'aquí no es veu. A l'hivern, han de baixar els seus cadàvers en bobs perquè els camins no són transitables.

—Els seus cadàvers? Ah, sí? Bufa!!! —exclamà Hans Castorp. I tot d'una va començar a riure, amb un riure impetuós, indomable, que li sacsejava el pit i li va contraure la cara, una mica entumida pel

vent fred, en una ganyota lleument dolorosa—. En bobs! I m'ho dius amb tota la serenitat? T'has tornat molt cínic en aquests cinc mesos!

—No és gens cínic —li va respondre Joachim, arronsant-se d'espatlles—. Per què? Als cadàvers, ja tant els fa... D'altra banda, és possible que ens tornem cínic, aquí. El mateix Behrens també n'és un d'inveterat, home de fama, dit de passada, antic membre de l'associació d'estudiants i cirurgià brillant, pel que sembla; t'agradarà. Després també hi ha Krokowski, l'ajudant, un individu molt temut. El prospecte fa esment especial de la seva activitat. Es dedica a la descomposició psíquica amb els pacients.

—Què dius que fa? Descomposició psíquica? Quin fàstic! —exclamà Hans Castorp, i ara la seva hilaritat encara va augmentar. Ja no la dominava; després de tota la resta, la descomposició psíquica l'havia encisat del tot, i va riure tant que les llàgrimes li queien per sota la mà amb què es tapava els ulls, mentre es cargolava endavant. Joachim també va riure de bona gana —semblava que li feia bé—, i així va ser com els joves van baixar amb gran jocositat del cotxe, que a la fi els havia duts, al pas, per l'accés costerut i serpentejant fins al portal del Sanatori Internacional Berghof.

Número 34

Immediatament a la dreta, entre el portal d'entrada i el cancell, hi havia la consergeria, i d'allí va venir al seuencontre, amb la mateixa lliurea grisa de l'home coix de l'estació, un empleat d'aspecte francès que, assegut al costat del telèfon, havia llegit uns diaris, i els va dur a través del vestíbul ben il·luminat, a la banda esquerra del qual hi havia unes sales. En passar, Hans Castorp va mirar a dins i les va trobar buides. On eren els hostes, va preguntar, i el seu cosí li va dir:

—Fan la cura de repòs. Avui, a mi m'han donat sortida perquè et volia recollir. Normalment també m'ajec al balcó després de sopar.

No va faltar gaire perquè el riure s'apoderés novament de Hans Castorp.

—Com, jaieu al balcó de nit i amb boira? —va preguntar, flaquejant-li la veu...

—Sí, està prescrit. De vuit a deu. Però ara vine, mira't la teva habitació i renta't les mans.

Van pujar a l'ascensor, el motor elèctric del qual va accionar el francès. Mentre pujaven, Hans Castorp va eixugar-se els ulls.

—Estic completament esgotat i rebentat de tant riure —va dir, i va respirar per la boca—. M'has explicat tantes bogeries... Allò de la descomposició psíquica ha estat massa fort, no m'ho podia esperar. A més a més, crec que també estic una mica fatigat del viatge. També tens els peus tan freds, tu? I al mateix temps amb la cara bullent, és desagradable. Soparem de seguida? Em sembla que tinc gana. Mengeu decentment, aquí dalt?

Van caminar sense sorolls al llarg de l'estora de fibra de coco del passadís estret. Campanetes de vidre translúcid donaven una llum pàl·lida des del sostre. Les parets brillaven, blanques i dures, recobertes d'una capa de pintura esmaltada. Una infermera va aparèixer d'algun lloc, duia una toca blanca i un pinçanàs, el cordó del qual s'havia posat rere l'orella. Palesament, era de confessió protestant i sense gaire vocació pel seu ofici, curiosa, inquieta i afeixugada d'avorriment. En dos llocs del terra del passadís, davant les portes numerades i esmaltades de blanc, hi havia una mena de bombones, uns recipients grans, panxuts, amb el coll curt, pel significat dels quals Hans Castorp es va oblidar de preguntar de moment.

—Aquesta és la teva —va dir Joachim—. La número 34. A la dreta hi estic jo i, a l'esquerra, un matrimoni rus, s'ha de dir que una mica descurat i sorollós, però no s'ha pogut arreglar d'una altra manera. I doncs, què me'n dius?

La porta era doble, amb un penja-robes a l'espai buit interior. Joachim havia encès el llum del sostre i, en la claror trèmula, l'habitació tenia un aspecte alegre i pacífic amb els seus mobles blancs, pràctics, l'empaperat també blanc, gruixut i rentable, el net revestiment de linòleum del terra i les cortines de fil, que estaven brodades amb gràcia i senzillesa segons els gustos moderns. La porta del balcó era oberta; es veien els llums de la vall i se sentia una música ballable al lluny. El bon Joachim havia col·locat unes flors en un gerro petit damunt la còmoda, les que es podien trobar entre l'herba, una mica de milfulles i algunes campanules, collides per ell mateix al pendís.

—Molt amable de part teva —li digué Hans Castorp—. Quina habitació tan bonica! S'hi pot estar de bon grat un parell de setmanes.

—Abans-d'ahir, aquí es va morir una nord-americana —li va dir Joachim—. Behrens va pensar de seguida que, quan vinguessis tu, ja estaria llesta, i que aleshores podries ocupar l'habitació. El seu promès era amb ella, un oficial de la marina anglesa, però no va pas comportar-se precisament amb gallardia. Cada moment sortia a plorar al passadís com un nen petit. I llavors es posava colcrem a les galtes, perquè anava afaitat i les llàgrimes li coïen molt. Abans-d'ahir al vespre la nord-americana encara va tenir dues hemorràgies de primer grau, i aquí es va acabar tot. Però ja se la van endur ahir al matí, i després, naturalment, hi han fumigat a fons, amb formalina, saps?, diuen que és molt bona per a aquestes coses.

Hans Castorp es va prendre aquesta explicació amb una animada manca d'atenció. Dempeus davant de l'ampli rentamans amb unes aixetes de níquel que brillaven sota el llum elèctric, amb les mànigues arromangades, va fer una ullada amb prou feines superficial a l'altra banda, al llit metàl·lic blanc que estava fet amb pulcritud.

—Això de fumigar és fabulós —va dir expansivament i una mica sense cap ni peus, mentre es rentava i s'eixugava les mans—. Sí, metilaldehid, no el resisteix ni el bacteri més fort: H_2CO , però pica al nas, oi? Evidentment, la neteja rigorosa és una condició bàsica... —Va dir «evidentment» marcant les tes, tot i que el seu cosí ja s'havia acostumat a la pronúncia més estesa d'ençà que era estudiant, i va continuar amb gran desimboltura—: El que també volia dir, però... És probable que l'oficial de marina s'afaités amb maquineta de seguretat, m'ho suposo, és més fàcil tallar-se amb aquests estris que no amb una navalla ben esmolada, almenys és la meva experiència, jo vaig canviant i uso ara l'una, ara l'altra... És clar, sobre la pell irritada l'aigua salabrosa fa mal, ell es devia acostumar al servei a posar-se colcrem, no m'estranya... —I va continuar xerrant, va dir que duia a la maleta

dos-cents Maria Mancini, el seu cigar, que el registre a la duana havia estat d'allò més còmode; també li va fer arribar les salutacions de diverses persones de la seva ciutat nadiua—. Que no encenen la calefacció, aquí? —va exclamar de sobte, i va córrer al radiador per posar-hi les mans...

—No, aquí ens tenen força fresquets —va respondre Joachim—. Ha de canviar molt el temps perquè encenguin la calefacció central a l'agost.

—Sí, sí, agost! —exclamà Hans Castorp—. Però jo tinc fred! Tinc un fred terrible, només al cos, perquè de cara estic ben acalorat. Té, toca-la, ja veuràs com em crema!

Aquesta exigència que li toquessin la cara no s'esqueia en absolut al tarannà de Hans Castorp i a ell mateix li resultà penós. Joachim tampoc no va prestar-s'hi, sinó que només va respondre:

—Això és l'aire i no vol dir res. El mateix Behrens tot el dia té les galtes blaves. Alguns no s'hi acostumen mai. Vinga, *go on*, altrament no ens donaran res per menjar.

A fora va tornar a aparèixer la infermera i els va sotjar, miop i curiosa. Però al primer pis Hans Castorp es va aturar de sobte, paralitzat per un soroll absolutament esgarriós que se sentia a poca distància, rere un racó del passadís, un soroll no gaire fort, però tan decididament repulsiu que Hans Castorp va fer una ganyota i es va mirar el seu cosí amb els ulls molt oberts. Era tos, evidentment, la tos d'un home; però una tos que no s'assemblava a cap altra que Hans Castorp hagués sentit mai, sí, comparada amb aquella, qualsevol altra que coneixia era una expressió de vida ufanosa i sana; una tos sense amor ni convicció que no es produïa per impulsos normals, sinó que solament sonava com una agitació espantosament mancada de forces en un engrut de dissolució orgànica.

—Sí —li digué Joachim—, no fa pas bon aspecte. És un aristòcrata austríac, saps?, un home elegant i ben bé com nascut per a gentilhomes. I ara es troba així. Però encara surt.

Mentre continuaven el seu camí, Hans Castorp va parlar, ple d'interès, sobre la tos del gentilhomes.

—Has de pensar que no he sentit mai res semblant, que per a mi és completament nou, naturalment m'impresiona. Hi ha moltes menes de tos, de seca i de tova, i la tova encara és més favorable, com es diu en general, millor que quan fas aquells lladrucs. Quan en la meua joventut («en la meua joventut», va dir) vaig tenir angines, lladrava com un llop, i tots van estar contents quan se'm va alleujar, encara me'n recordo. Però una tos com aquesta no havia existit mai, almenys per a mi. Això ja no és cap tos viva. No és seca, però tampoc no se'n pot dir tova, aquesta no és la paraula. És ben bé com si miressis dins la persona per veure quin aspecte té: tot un fanguer només...

—Vinga, que la sento cada dia —li digué Joachim—, no cal que m'ho descriguis.

Però Hans Castorp no es podia pas calmar a causa de la tos que havia sentit, va assegurar repetidament que era com si es veiés l'interior del gentilhomes, i quan van entrar al restaurant, els seus ulls cansats del viatge tenien una brillantor excitada.